

1er Camp d'Innovació de Benestar Territorial

Agenda Compartida "Lleida, Terra d'Oportunitats"

Desembre 2025

1r Camp d'innovació de Benestar Territorial

Desembre de 2025

Agenda Compartida "Lleida, Terra d'Oportunitats"

Aquesta obra està marcada amb CC0 1.0. Per veure una còpia d'aquesta llicència, visiteu <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/> per Agenda Compartida "Lleida, Terra d'Oportunitats"

Índex

1. Introducció	4
2. Marc previ	5
3. Preparació, disseny i execució del Camp d'innovació	6
3.1. Entitats organitzadores	6
3.2. Participants	6
3.4. Disseny de la jornada i de les dinàmiques	8
3.5. Execució i resultats del Camp d'innovació	9
4. Després del camp d'innovació	23

1.Introducció

Aquest document s'emmarca dins de la col·lecció Camps d'innovació de l'Agenda Compartida "[Lleida, Terra d'Oportunitats](#)", d'ara en endavant, l'**Agenda**. El seu objectiu és compartir les eines, les metodologies, l'experiència i els aprenentatges de camps d'innovació organitzats en el marc de l'Agenda

Els Camps d'innovació són espais de trobada facilitats que permeten abordar reptes complexos relacionats amb els àmbits prioritaris o les prioritats transversals de l'Agenda. Els actors que participen en els camps d'innovació tenen coneixement, influència o interès en els reptes que s'aborden i durant el camp d'innovació construeixen visions sistèmiques compartides de la situació actual i de la situació desitjada, amb l'objectiu d'explorar i identificar respostes col·lectives més efectives a aquests reptes. Els Camps d'innovació de l'Agenda tenen unes característiques pròpies:

- Es plantegen d'acord amb l'enfocament de política d'innovació transformativa, amb el marc de perspectiva multinivell i la metodologia de les agendes compartides
- Es focalitzen en reptes concrets, identificats a priori a través de sessions de treball específiques i associats al desenvolupament efectiu dels àmbits prioritaris i prioritats transversals que impulsa l'Agenda.
- Tenen com a resultats la identificació col·lectiva d'accions concretes que han de permetre superar obstacles que dificulten l'assoliment dels reptes abordats

Els Camps d'innovació de l'Agenda són l'element més representatiu i visible de l'articulació de l'acció col·lectiva transformativa que porta implícita l'Agenda i són la base per a l'impuls de solucions i pràctiques alternatives alineades amb la visió de futur compartida.

En base al model de governança i gestió de l'Agenda, les solucions coidentificades durant els camps d'innovació són analitzades, definides i impulsades per part de l'Oficina Tècnica de la Transformació (OTT) en col·laboració amb les institucions del G10, amb l'objectiu d'avaluar el seu impacte en la superació dels obstacles pels quals van ser coidentificades.

Aquest document presenta **el 1er Camp d'innovació de Benestar Territorial** organitzat per l'Oficina Tècnica de la Transformació **el dia 10 de desembre a l'Espai Agrolivinglab del Parc Agrobiotech a Lleida** amb l'objectiu de començar a abordar el concepte de benestar territorial, les seves dimensions principals i les idees claus a tenir en compte en cada una de les dimensions consensuades.

2. Marc previ

2.1 Una Agenda Compartida per transformar el territori

L'Agenda Compartida “Lleida, Terra d'Oportunitats” es va impulsar el 2019 des de la Diputació de Lleida com a instrument innovador de planificació estratègica compartida per abordar el repte demogràfic de la demarcació posant en valor tot el seu potencial endogen per fer efectiva una transformació del model socioeconòmic cap a un model d'economia verda, circular i altament digitalitzada, capaç de generar els nivells de benestar i prosperitat necessaris per fixar i atreure població i talent, a l'hora que contribueix de forma activa a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

La Diputació va buscar complicitats amb altres actors per tirar endavant aquest repte tant complex, i així es va configurar el Grup Promotor de l'Agenda, format per la Diputació de Lleida, la Paeria de Lleida, la Generalitat de Catalunya, les Cambres de Comerç de Lleida i Tàrrrega i la Universitat de Lleida.

Aquest Grup Promotor, l'any 2020, va definir una visió de futur compartida i va identificar fins a set àmbits prioritaris i dues prioritats transversals per fer-la efectiva. També l'any 2020 es va constituir un nivell bàsic de governança i es va posar en marxa l'OTT.

1. Àmbits Prioritaris i Prioritats Transversals de l'Agenda

Entre 2023 i 2024 es va ampliar el Grup Promotor amb la implicació de CCOO, UGT, PIMEC, COELL i la Subdelegació del Govern espanyol. Configurant una aliança institucional sense precedents que es coneix amb el nom de **G10**.

Durant els darrers cinc anys, l'Agenda ha desplegat múltiples dinàmiques i processos per articular l'acció col·lectiva cap a la identificació i impuls d'actuacions que permetin avançar, a través de cadascun dels àmbits prioritaris, cap a l'assoliment de la visió de futur compartida. En aquesta trajectòria també ha consolidat de forma progressiva els dos elements clau per al seu funcionalment:

- Un **model de governança** dinàmic, flexible, participatiu i resiliència, que garanteix que tots els actors implicats puguin fer sentir la seva veu. El model de governança desenvolupat compta amb diferents nivells d'organització i participació. En un primer nivell, el Comitè Estratègic, el Consell Territorial, l'Oficina Tècnica de Transformació i un Comitè Tècnic. Aquest primer nivell proporciona direcció estratègica, lidera els esforços per implicar i alinear els actors el territori cap a la visió de futur i promou el desenvolupament del Portfoli d'actuacions i projectes d'innovació amb impacte transformador, identificats i definits a través de l'Ecosistema de Transformació. El segon nivell està constituït per diferents comissions que aborden prioritats transversals de l'Agenda mitjançant l'articulació i l'execució col·laborativa de plans d'actuació específics.
- Un **Ecosistema territorial d'innovació transformadora**, format pels Centres d'Innovació Transformativa Especialitzats (**CITE**), que permet fer efectiva l'acció col·lectiva a través de processos i dinàmiques específiques per coidentificar reptes i solucions, tal com preveu la metodologia d'Agendes Compartides. L'Ecosistema és el responsable de definir les actuacions d'innovació amb impacte transformador que configuren el portfoli de projectes sistèmics de l'Agenda.

2.2 El benestar territorial en el focus de l'acció

El benestar territorial és una de les premisses que marquen les actuacions de l'Agenda, però no havia tingut fins ara un espai propi de debat i cocreació que afavorís l'impuls d'actuacions específicament orientades al seu desenvolupament.

Els primers anys de funcionament de l'Agenda s'han centrat en potenciar el desenvolupament del model de bioeconomia circular com a vehicle per potenciar una transformació dels sistemes de producció d'aliments, energia, béns i serveis.

En aquest procés s'han implicat molts actors diversos, del món empresarial, del acadèmic i educació, del sector primari, de l'administració i de la societat civil.

Creiem que és un bon moment per mobilitzar tots aquests actors, i tots aquells que s'hi vulguin sumar, en treballar de forma específica el benestar territorial.

Per això, des de l'Oficina Tècnica de Transformació es va encarregar l'estudi "Suport a la definició del benestar vinculat a la salut comunitària a les Terres de Lleida".

A la vegada, en la darrera reunió del Comitè Estratègic de l'Agenda es va proposar com un dels objectius per al 2026 la constitució d'una Comissió de Benestar. El Comitè Estratègic, format pels representants institucionals del G10, va validar aquesta proposta d'objectiu per al 2026

Amb aquests antecedents, el 1er Camp d'Innovació de Benestar Territorial té l'objectiu de concretar quines dimensions del benestar es consideren prioritàries a les Terres de Lleida, Pirineu i Aran, per construir una visió de futur compartida que permeti, per una banda, la posada en marxa de la Comissió de Benestar, i per l'altra, iniciar els processos col·laboratius per a la coidentificació de reptes i solucions que puguin esdevenir un full de ruta compartit per assolir aquesta visió de futur.

3. Preparació, disseny i execució del Camp d'innovació

En aquest apartat s'explica com es va preparar, dissenyar i desenvolupar el camp d'innovació i les metodologies i eines emprades.

3.1. Entitats organitzadores

L'Oficina Tècnica de la Transformació de l'Agenda Compartida, en col·laboració amb la responsable de l'estudi i el LIST de l'IRB, són les entitats organitzadores.

3.2. Participants

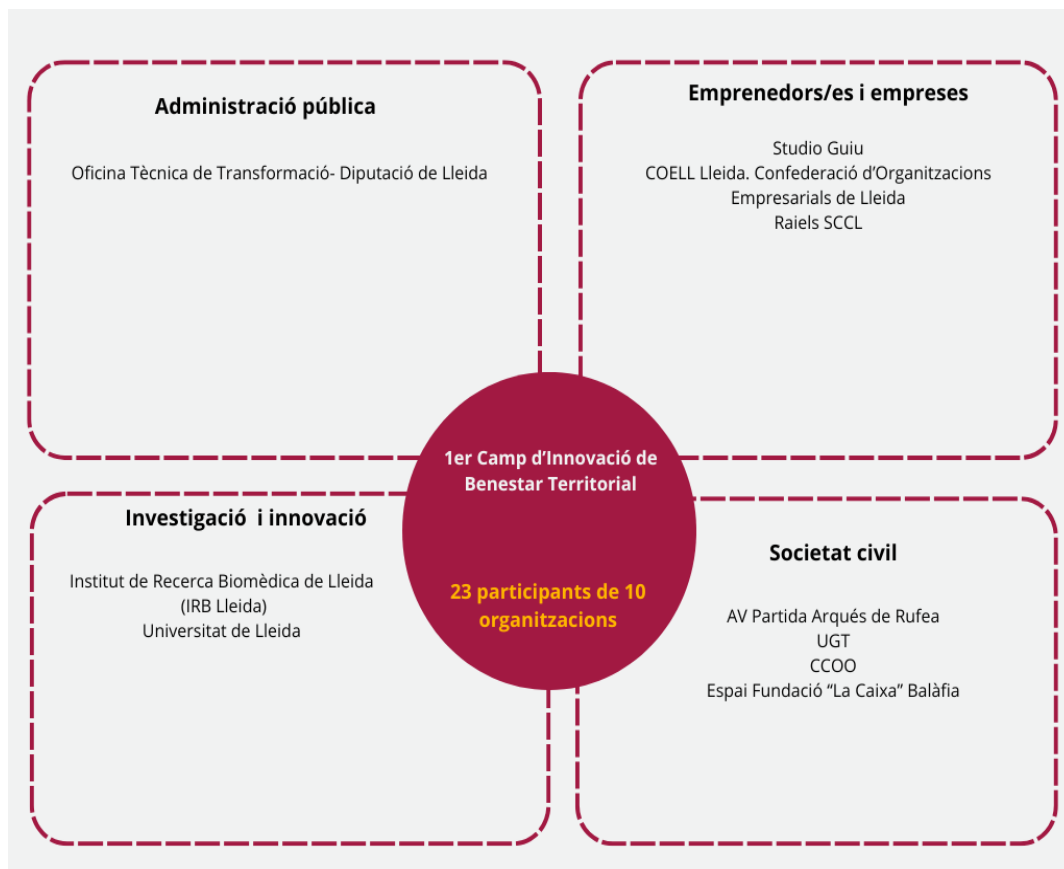
Per al camp d'innovació es van identificar persones i entitats amb interès, coneixement o capacitat de decisió al voltant del concepte de benestar territorial i voluntat d'actuar-hi, d'administracions públiques, agents de recerca i innovació, empreses i societat civil.

El perfil dels actors que es van convidar a aquest primer Camp d'Innovació va ser el següent:

- Recercadors/es en diferents àmbits acadèmics que treballen en centres de recerca i innovació
- Professionals de les ciències socials com ara psicologia, educació social, sociologia, ciències polítiques, entre d'altres.
- Professionals de l'àmbit de l'arquitectura i la planificació urbana.
- Representants d'entitats locals.

Es va convidar a unes 250 persones i finalment, la participació va ser la següent: **23 participants procedents de 10 administracions, entitats i organitzacions.**

Imatge 2. Participants del camp d'innovació

Font: Elaboració pròpia a partir de la llista d'assistents al Camp d'Innovació

3.3. Configuració de l'equip de treball

L'equip de treball per a la facilitació del Camp d'Innovació va estar configurat per 9 persones:

- 5 persones de l'Oficina Tècnica de Transformació de l'Agenda Compartida (coordinació i facilitació)
- 1 persona de NextStop LABS (facilitació)
- 3 persones de Raiels SCCL (relatoria)

3.4. Disseny de la jornada i de les dinàmiques

3.4.1. Jornada

El camp d'innovació es va estructurar en 1 jornada de treball en horari de matí i tarda a la seu del Parc Agrobiotech de Lleida per tal d'abordar el concepte de benestar en un sentit ampli, entès com un estat integral físic, mental, emocional, espiritual i social.

L'estructura de la jornada va consistir en 3 parts:

- a) **Sessió plenària inicial:** per generar idees per al debat entorn del concepte de benestar a partir d'unes primeres idees recollides a l'informe "Suport a la definició del benestar vinculat a la salut comunitària a les Terres de Lleida".
- b) **Sessió paral·lela** amb petits grups en el quals es van desenvolupar dues dinàmiques que es van treballar en paral·lel entorn de les dimensions del benestar i idees clau a tenir en compte.
- c) **Sessió plenària final** en la que es van compartir els resultats obtinguts en el treball amb els grups conjuntament amb totes les persones participants.

3.4.2. Dinàmiques

Les dinàmiques emprades a la jornada foren les següents:

- a) **Sessió plenària inicial: DINÀMICA de la PEIXERA**
- b) **Sessió paral·lela** amb petits grups distribuïts en 3 taules de treball:
 - **DINÀMICA del MAPA DE LES 8 DIMENSIONS**
 - **DINÀMICA del MAPA DE LES 8 IDEES CENTRALS (per dimensió)**
 - Estava prevista també una dinàmica d'identificació d'indicadors per cada idea central, però finalment no es va realitzar perquè el debat generat en les anteriors dinàmiques es va ampliar i no es va disposar de temps suficient per desenvolupar aquesta part dels indicadors.
- c) **Sessió plenària final: EXERCICI de compartir resultats i de síntesi de les idees claus.**

3.5. Execució i resultats del Camp d'innovació

DINÀMICA de la PEIXERA (plenària):

La sessió es va iniciar amb la intervenció del facilitador Josep Maria Miró de NextStopLabs, que va exposar com es desenvoluparia la sessió. Per començar, va proposar la dinàmica de la peixera per tal de poder introduir idees de debat entorn del concepte de benestar. Prèviament, el facilitador havia exposat algunes idees clau recollides a l'informe "Suport a la definició del benestar vinculat a la salut comunitària a les Terres de Lleida" elaborat per l'Helena Guiu Cervera. La dinàmica va consistir en disposar d'un grup de persones ubicades al centre de la sala que inicien el debat amb la consigna de deixar una cadira lliure dins del grup que pot ser ocupada per alguna persona de la resta del plenari que vol fer alguna intervenció. Quan entra una persona nova a la "peixera", una altra persona de la rotllana deixa la seva cadira lliure i així de forma successiva fins que s'acorda aturar el debat.

Imatge de la dinàmica de la peixera

Idees clau recollides durant la dinàmica de la peixera

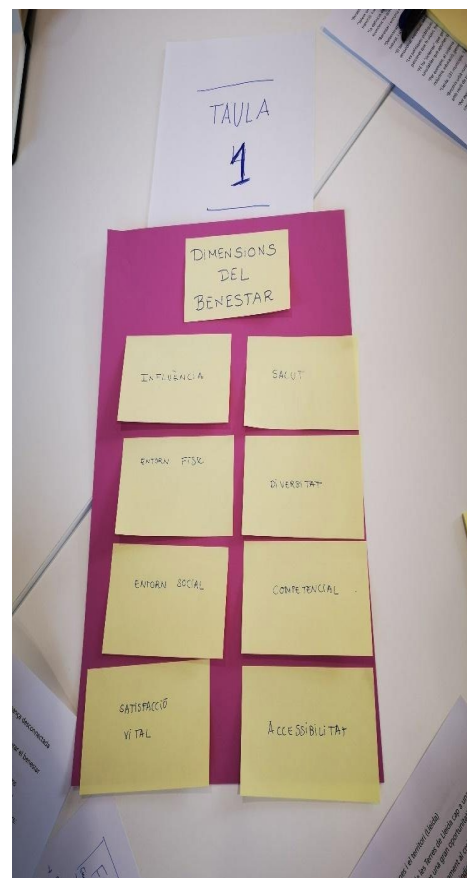
- **Ritme vital:** amb l'estil de vida actual, que implica un ritme accelerat, no tenim temps per plantejar-nos com estem i centrar-nos en el nostre benestar personal.
- **Dignitat:** hi ha d'haver unes condicions de vida mínimes o bàsiques ("dignes") per aconseguir el benestar. Incloure indicadors entorn del concepte "vida digna". Quins indicadors poden servir per mesurar una vida digna?
- **Cicle de vida:** hi ha diferències sobre la definició del benestar en funció del moment vital de cada persona: no és el mateix la infantesa que l'edat madura o la vellesa. Sorgeix el dubte de com vincular la dignitat als moments vitals.
- **Indicadors generals vs indicadors subjectius** (personals o sectorials). Es planteja la qüestió que hi poden haver indicadors de caire més transversal que poden ser compartits per tothom (socials/transversals/grupals) i n'hi ha d'altres d'indicadors de benestar que són més personals o subjectius.
- **Individualisme de la societat:** actualment les persones acostumen a tenir una mirada centrada en l'individu (en ells mateixos), enlloc d'una mirada col·lectiva, pensant en la comunitat. Aquesta idea sorgeix del repte d'aconseguir benestar des de situacions d'aïllament o de soledat no volguda.
- **Polítiques públiques:** importància de donar a conèixer recursos comunitaris per incidir i visibilitzar el benestar.
- **Plaer vs benestar:** cal diferenciar les activitats extraordinàries (ex. anar de vacances) que ens poden aportar plaer, d'aquelles accions del dia a dia (ex. tenir una rutina equilibrada entre feina, cures, hobbies, descans, etc.) que ens donen benestar. Per tant, es vincula la idea del benestar a l'estabilitat, a la quotidianitat i a l'ús del temps lliure.
- **Falta d'introspecció personal:** per aconseguir benestar cal fer una feina d'introspecció, no només mirar cap a fora, perquè estar bé amb un mateix permet estar bé amb l'entorn.
- **Influència de les XXSS:** es comenta que aquestes poden ser una eina per connectar, però que normalment acaben sent aïllants per la quantitat de temps que s'hi destina. A més a més, generen una falsa sensació de connexió quan en realitat estem sobreconnectats i no veiem l'entorn.
- **Natura:** ens preguntem si el benestar ha d'estar lligat a natura? Aquest és un repte degut a la concentració de la població en zones urbanes. Com es treballa el benestar a les ciutats que no compten d'un entorn natural propi o proper?
- **Tecnologies:** oportunitat que donen les tecnologies de visibilitzar massivament la felicitat i benestar de viure en un entorn rural.
- **Condicions de vida** (habitatge, feina digna, etc): aquestes influeixen en la sensació de benestar.
- **Benestar emocional:** tenir en compte que el benestar és personal, amb un mateix, molt lligat a un sistema de valors i, per tant, el benestar és diferent per cadascú. "Estar bé és tenir salut en primera instància, però també és sentir-se bé", idea

sorgida en aquest espai.

- **Indicadors útils:** cal que els indicadors siguin útils i fàcils d'aconseguir, a partir de dades que ja s'estiguin generant, per tal de poder-ne fer un seguiment.

DINÀMICA del MAPA DE LES 8 DIMENSIONS (Sessió paral·lela amb grups distribuïts en 3 taules de treball)

L'objectiu de la dinàmica era identificar 8 dimensions que es considerin prioritàries d'assignar al concepte benestar. Va consistir en un treball en grup que després es va compartir per veure quines coincidències i/o diferències de dimensions hi havia entre els tres grups.

Imatges de la dinàmica del Mapa de les 8 dimensions

Resultats mapa de les 8 dimensions del benestar

Taula 1.

De la reflexió conjunta de la taula 1, s'identifiquen les següents dimensions del benestar, enteses com a elements interrelacionats que condicionen la qualitat de vida de les persones al territori.

1. Entorn físic (natural, urbà i ambiental)

Fa referència a l'espai on es desenvolupa la vida quotidiana de les persones. Inclou la qualitat de l'espai públic, l'habitatge, la mobilitat quotidiana, la seguretat, l'accessibilitat i la relació amb l'entorn natural. L'entorn físic es considera un factor clau que afecta el benestar, especialment en contextos rurals on la distància als serveis, la dependència del vehicle privat i l'estat del parc d'habitatge condicionen fortament la vida quotidiana.

2. Accessibilitat

S'entén com la capacitat real d'accedir a recursos i oportunitats, tenint en compte les barreres físiques, econòmiques, territorials o administratives. Es vincula especialment a l'accés als serveis, a la mobilitat i a la igualtat d'oportunitats, condicionades en molts municipis per la manca d'alternatives de transport públic i per les distàncies territorials.

3. Salut

Entesa en un sentit ampli, incorporant tant la salut física com la salut mental i emocional. Es vincula amb la prevenció, el benestar quotidià i la capacitat de les persones de mantenir una vida saludable al llarg del cicle vital, així com l'accés equitatiu als serveis de salut, aspecte especialment rellevant en territoris amb població envellida i dispersa.

4. Entorn social

Inclou les relacions personals i comunitàries, les xarxes de suport, la cohesió i la convivència. Es valora com a factor determinant per evitar l'aïllament i afavorir la integració i el sentiment de pertinença, en un territori on la dispersió pot accentuar situacions de soledat no desitjada.

5. Competencial

Fa referència a les capacitats i habilitats de les persones per desenvolupar el seu projecte vital: educació, formació, aprenentatge al llarg de la vida, competències personals i professionals, i eines per adaptar-se als canvis socials i econòmics, en un context territorial on l'accés a l'educació i la formació sovint requereix desplaçaments fora del municipi o de la comarca.

6. Satisfacció vital

Dimensió vinculada a la percepció subjectiva del benestar: el grau de satisfacció amb la pròpia vida, l'equilibri personal i la sensació de plenitud, sovint vinculats a la

qualitat de vida percebuda, però també a les oportunitats vitals disponibles al territori.

7. Diversitat

Es recull la diversitat com un element inherent al territori i a la societat (orígens, edats, gènere, trajectòries, formes de vida i realitats territorials). Es considera una dimensió rellevant perquè condiciona necessitats, percepcions i experiències de benestar diferents, en un territori amb una diversitat creixent de perfils poblacionals i realitats territorials molt diferenciades.

8. Influència

S'incorpora la dimensió d'influència vinculada a la capacitat del territori de tenir veu i incidència. En el debat apareix associada a la presència i força d'actors i espais d'interlocució ("lobbys lleidatans"), com a element que pot condicionar prioritats, recursos i capacitat d'incidir en decisions que afecten el benestar del territori. Aquesta dimensió posa de manifest que el benestar territorial també està condicionat per la capacitat del territori de fer-se present i escoltat en espais de decisió supralocals.

Taula 2.

De la reflexió conjunta de la taula 2, s'identifiquen les següents 8 dimensions del benestar:

1. Serveis bàsics

Entesa com a proveïment de serveis bàsics per a tothom com ara habitatge, centres de salut, centres de formació, centres de dia, accés a la informació, etc. Es seguiria un criteri de distribució territorial per optimitzar recursos i infraestructures.

2. Salut

Entesa com a salut física i mental i amb un abast general, per a tota la població.

3. Educació i formació contínua

Entesa com una dimensió que faciliti l'accés a la formació per a tothom i per al llarg de tota la vida.

4. Economia i treball

Dimensió centrada en la part productiva laboral que contribueix a què les persones es guanyin la vida i tinguin ingressos dignes.

5. Mobilitat i comunicacions

Entesa com a mobilitat per a tenir accés a serveis bàsics que estiguin distribuïts pel territori. S'assumeix que hi ha serveis que no es poden tenir prop de casa en determinats territoris rurals (hospitals, universitats), però, com a contrapartida, és necessari que hi hagi una bona mobilitat i accessibilitat a aquests serveis per poder arribar-hi amb rapidesa.

6. Entorn natural i urbà

Dimensió centrada en l'entorn que ens rodeja tant aquell construït per l'home com aquell creat per la natura.

7. Desenvolupament personal

Dimensió centrada en la part reproductiva, en allò que ens omple en el nostre temps propi com ara el lleure, l'oci, la cultura, la comunitat, la xarxa relacional o l'espiritualitat.

8. Pertinença

Vinculada al concepte d'identitat i de pertinença a la comunitat tant de persones nascudes i d'origen local com de persones nouvingudes. Consistiria en fomentar un sentiment de pertinença per aconseguir una convivència real des d'un pacte social promogut des del món local i des dels barris de la ciutat despolititzat.

Taula 3.

De la reflexió conjunta de la taula 3, s'identifiquen les següents 8 dimensions del benestar:

1. Salut integral

Entenent els diferents àmbits de la salut (emocional, física i espiritual) però també l'autonomia de les persones (envelliment i discapacitats) i gestió de les cures.

2. Habitatge digne i accessible

Es parla de l'habitatge com un pilar fonamental en la vida de les persones, sense el qual trontolla tota la resta. Un habitatge digne perquè compleixi amb unes condicions mínimes i accessible, perquè no només que sigui assequible econòmicament, sinó que també es garanteixi que n'hi ha, d'habitatge.

3. Estabilitat financera

Aquest àmbit fa referència a les possibilitats econòmiques de les persones de desenvolupar el seu projecte vital. Es diferencia del treball, perquè tenir una feina no és garantia d'arribar a final de mes ni de tenir estabilitat econòmica (feines, precàries, temporals, etc.).

4. Ocupació digne

En aquest cas el matís de digne és significatiu perquè es detecta que a Lleida hi ha moltes feines condicionades per l'estacionalitat i per la precarietat. Per aconseguir benestar és necessari que es tinguin unes condicions laborals mínimes que garanteixin la dignitat de la persona.

5. Participació ciutadana

Malgrat viure en una democràcia, es valora el fet que les persones participen poc de les decisions que es prenen en el seu entorn immediat. I, en canvi, la participació és un eix fonamental perquè promou un sentiment de pertinença i identitat dins d'un col·lectiu concret. Per tant, fomenta la integració dins la comunitat, remetent al benestar social i individual de la persona.

6. Benestar ambiental

S'utilitza l'etiqueta ambiental però equivaldria a entorn, incloent tant el natural com el construït, el rural o l'urbà. Ambiental també fa referència als recursos energètics i a la sostenibilitat alimentària.

7. Accés a la cultura i a l'educació

Aquest àmbit es resumeix amb la possibilitat de formar-se i créixer com a persona i en el dret de totes les persones de tenir accés a la cultura i a l'educació per desenvolupar-se.

8. Temps

Es conclou que el temps avui dia és un recurs tan preuat com ho són els diners. Moltes persones prioritzen treballar menys per tenir més temps per destinar-lo a la família, als amics, als seus hobbies, viatjar, etc. o simplement tenir una vida més tranquil·la. Per contra, no tothom en té, de temps. Pensem en persones amb llargues jornades laborals (10h, 12h i 14h) o amb persones amb infants o gent gran al seu càrrec, i que a part de treballar s'ocupen de les tasques reproductives de portar una casa o cuidar la família.

A part d'aquests 8 àmbits, també s'han identificat una sèrie de factors o eixos transversals que també incideixen en la qualitat del benestar de les persones. Tanmateix, aquests factors són transversals, ja que afecten a tots els àmbits identificats:

EIXOS TRANSVERSALS

- **Desigualtats** - cal reduir-les.
- **Perspectiva de gènere** - les mesures que s'emprenguin han d'incloure la perspectiva de gènere.
- **Cicle Vital** - les accions acordades han de ser dinàmiques per tal de contemplar el cicle vital.
- **Equitat territorial** - cal tenir en compte les diferències territorials per aconseguir una equitat territorial.
- **Accessibilitat** - considerar de quina manera, aquestes mesures es faran "fàcils" o "disponibles" per a totes les persones.

Coincidències

En aquest punt de la dinàmica, es va decidir compartir els resultats obtinguts per cada taula per identificar coincidències i/o divergències. En la imatge inferior s'observa marcades en groc les dimensions més coincidents i ressaltades en altres colors, aquelles dimensions més singulars o diferenciades de cada un dels tres grups. Finalment, el quadrant inferior dret, mostra el resum de les dimensions coincidents:

Taula 1

- SALUT
- ENTORN FÍSIC (NATURAL/URBÀ, AMBIENTAL)
- ENTORN SOCIAL
- INFLUÈNCIA
- DIVERSITAT
- COMPETENCIAL (EDUCACIÓ/PROFESSIONAL)
- SATISFACCIÓ VITAL
- ACCESSIBILITAT

Taula 2

- PROVEIMENT SERVEIS BÀSICS
- SALUT FÍSICA I MENTAL
- EDUCACIÓ-FORMACIÓ CONTINUA
- ECONOMIA I TREBALL
- MOBILITAT COMUNICACIONS
- ENTORN NATURAL-URBÀ
- DESENVOLUPAMENT PERSONAL (REPRODUCTIU)
- IDENTITAT-PERTINÈNCIA

Taula 3

- SALUT INTEGRAL
- HABITATGE ACCESSIBLE I DIGNA
- ESTABILITAT FINANCERA
- OCUPACIÓ DIGNA
- PARTICIPACIÓ CIUTADANA
- BENESTAR AMBIENTAL
- ACCÉS A LA CULTURA I EDUCACIÓ
- TEMPS

DIMENSIONS COINCIDENTS entre els 3 grups:

- SALUT
- ENTORN FÍSIC
- EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CAPACITACIÓ
- ECONOMIA
- MOBILITAT/ACCESSIBILITAT
- DESENVOLUPAMENT PERSONAL-COMUNITARI
- SERVEIS BÀSICS (PÚBLICS)
- HABITATGE

Dimensions coincidents en totes les taules

DINÀMICA del MAPA DE LES 8 IDEES CENTRALS (per dimensió)

L'objectiu de la dinàmica va ser que cada taula seleccionés 2 dimensions de les que s'havien consensuat amb el plenari per tal de poder desenvolupar 8 idees claus de cada una d'aquestes dues dimensions.

Imatges de la dinàmica del Mapa de les 8 idees centrals per dimensions

Dimensions desenvolupades per cada taula:

Taula 1	Taula 2	Taula 3
Salut	Desigualtats	Salut integral
Entorn físic	Pertinença	Estabilitat financera

RESULTATS dinàmica 2. MAPA DE LES 8 IDEES CLAUS segons DIMENSIONS

Taula 1. Dimensions: “salut” i “entorn físic”

Després de posar en comú les diferents dimensions identificades i intentar consensuar-les entre els grups, la taula 1 va seleccionar les dimensions de **salut** i **entorn físic** per desenvolupar-ne els continguts principals, amb l'objectiu d'aprofundir en aquells elements que incideixen de manera directa en el benestar de les persones al territori de la demarcació de Lleida.

Dimensió Salut

La dimensió de la salut s'aborda des d'una perspectiva àmplia, que va més enllà de la salut física i incorpora factors emocionals, socials i institucionals que condicionen el benestar de les persones.

Idea 1. Benestar emocional

Es destaca el benestar emocional com un component clau de la salut, vinculat a l'equilibri emocional i a la salut mental de les persones, i afectat per factors com la solitud, l'aïllament o les dificultats per mantenir vincles significatius, especialment en municipis petits o dispersos.

Idea 2. Capacitat de relacionar-se

La capacitat de relacionar-se fa referència a l'existència d'espais, activitats i dinàmiques comunitàries que permetin generar i mantenir relacions socials. La disponibilitat d'aquests espais i oportunitats condiciona la qualitat dels vincles i la possibilitat de desenvolupar una vida social activa, especialment en territoris amb poca oferta relacional estructurada.

Idea 3. Sentiment de pertinença

El sentiment de pertinença apareix com un element protector de la salut, en tant que contribueix a reforçar l'autoestima, la cohesió social i el benestar emocional. Aquesta dimensió pren una rellevància especial en territoris afectats pel despoblament o per una elevada mobilitat de població.

Idea 4. Cultura i oci

La cultura i l'oci es vinculen a la salut com a espai de relació, expressió i lleure. Es valora l'accés a activitats culturals i d'oci com una eina que contribueix al benestar emocional i a la qualitat de vida, amb una oferta desigual segons el territori i en molts casos vinculada al teixit associatiu local.

Idea 5. Accessibilitat als serveis de salut

Es posa de manifest la importància que els serveis de salut siguin accessibles per a tota

la població, tenint en compte les distàncies, la mobilitat i les desigualtats territorials, especialment rellevants en zones rurals i de muntanya.

Idea 6. Sistema polític i de governança (polítiques de salut)

Es destaca el paper del sistema polític i de governança en la definició i desplegament de les polítiques de salut. Les decisions públiques en aquest àmbit influeixen directament en l'accés als serveis i en la promoció de la salut al territori.

Dimensió Entorn físic

La dimensió de l'entorn físic es concep com un factor estructural del benestar, ja que condiona les oportunitats, la qualitat de vida i la salut de les persones.

Idea 1. Serveis bàsics

La disponibilitat i la proximitat dels serveis bàsics es consideren elements clau de l'entorn físic. La manca o la llunyania d'aquests serveis pot generar desigualtats i dificultar la vida quotidiana, especialment en municipis petits o dispersos, on la viabilitat dels serveis sovint està condicionada per criteris demogràfics i de densitat de població.

Idea 2. Accessibilitat a entorns saludables

Es posa en valor la importància de poder accedir a entorns saludables, tant naturals com construïts. L'accés a espais verds, zones de passeig i entorns segurs es considera un element que contribueix al benestar físic i emocional.

Idea 3. Aïllament no desitjat – despoblament

L'aïllament no desitjat apareix com una conseqüència de determinades condicions de l'entorn físic, especialment en contextos de despoblament. La dispersió territorial i la manca de serveis poden intensificar situacions de soledat i exclusió.

Idea 4. Manca d'oportunitats

Es detecta que la manca d'oportunitats educatives, laborals i vitals està estretament relacionada amb l'entorn físic. Aquesta manca pot afavorir processos de despoblament i limitar el desenvolupament personal i col·lectiu, especialment entre col·lectius amb menys oportunitats d'arrelament i projecció vital al territori.

Idea 5. Pèrdua de biodiversitat

La pèrdua de biodiversitat es vincula a un empitjorament de la qualitat ambiental i, per tant, del benestar. La degradació de l'entorn natural, així com de l'entorn més pròxim, associada a diferents pressions sobre el territori, pot tenir impactes sobre el sòl, l'aigua i els ecosistemes, amb efectes en la salut del territori i en la qualitat de vida de la població.

Idea 6. Condicions climàtiques

Les condicions climàtiques es consideren un factor cada vegada més rellevant en la configuració de l'entorn físic. Els efectes del canvi climàtic influeixen en la salut, en l'activitat econòmica i en la capacitat del territori per oferir unes condicions de vida adequades, amb impactes especialment visibles en territoris agraris i rurals.

Taula 2. Dimensions: “desigualtats” i “pertinença”

Després de posar en comú les diferents dimensions identificades i intentar consensuar-les entre els grups, la taula 2 va seleccionar les dimensions de **desigualtats** i **pertinença** per desenvolupar-ne els continguts principals, amb l'objectiu d'aprofundir en aquells elements que incideixen de manera directa en el benestar de les persones al territori de la demarcació de Lleida.

Dimensió Desigualtats

Aquesta dimensió pretén abordar aquells elements diferencials que generen desigualtats per a les persones que viuen al territori de Lleida i que, per tant, limiten el seu benestar.

Idea 1. Estructura productiva

Una part important de l'estructura productiva de la província de Lleida està integrada per persones autònomes i per petites i mitjanes empreses vinculades al sector primari i amb titularitat de terres. Aquestes propietats són un limitant a l'hora d'accedir a determinats recursos públics com ara les beques d'estudis, tot i que siguin propietats amb una baixa o nul·la rendibilitat en algunes ocasions.

Idea 2. Mobilitat

La necessitat de desplaçaments de la població de Lleida per poder tenir accés a determinats serveis són majors que en d'altres parts de Catalunya.

Idea 3. Viabilitat dels serveis

La viabilitat de determinats serveis bàsics si es mesuren en termes econòmics, la població de Lleida en surt perjudicada per la baixa densitat de població, pels municipis disseminats i la heterogeneïtat intraterritorial. Si els càlculs de ràtios no tenen en compte aquesta estructura poblacional, es poden perdre serveis importants per a la població.

Idea 4. VAB inferior

El Valor Afegit Brut (VAB) de les Terres de Lleida és inferior respecte al conjunt de Catalunya, fet que genera expulsió de talent jove que marxa a buscar feina fora de les comarques de Lleida. El model econòmic lleidatà no és suficientment atractiu per retenir ni atraure talent.

Idea 5. Habitatge

Polítiques d'habitatge que no es focalitzen amb una de les problemàtiques d'habitatge més greus dels pobles lleidatans que són els cascs urbans amb cases buides en procés de deteriorament o que no estan dins del mercat immobiliari tot i no estar ocupades (ni es venen ni es lloguen, sovint per motius emocionals). No és una realitat exclusiva de la província, però sí que n'és una realitat habitual agreujada pel despoblament.

Idea 6. Pensions baixes

Pensions baixes al territori lleidatà, sovint vinculades a les rendes agràries, que dificulten la possibilitat d'accés a serveis de cures privats quan els serveis públics de cures són inexistents o insuficients.

Idea 7. Estacionalitat productiva

L'estacionalitat productiva en sectors com la pagesia o el turisme implica l'arribada de fluxos de població (treballadors/es estacionals) fet que tensiona els recursos i serveis

existents (ja de per si precaris o fràgils, en alguns casos).

Idea 8. Ocupació estacional

L'estacionalitat productiva genera feines temporals o estacionals que són assumides per persones que arriben a les terres de Lleida (temporers) procedents de fora de Catalunya i, de vegades, de fora de l'estat espanyol. Són persones treballadores que requereixen serveis i recursos específics de manera temporal i cal donar-hi resposta de forma immediata en moments concrets de l'any.

Aquestes desigualtats es podrien mesurar amb l'Índex socioeconòmic territorial (IST) tot i que caldria aplicar indicadors adaptats al context socioeconòmic de la província de Lleida per poder contextualitzar millor els resultats.

Dimensió Pertinença

Abordem aquesta dimensió partint de la base de què Lleida és un territori de frontera, tradicionalment, i que, actualment, hi ha força població nouvinguda amb la qual es vol promoure la convivència a partir de fomentar un sentiment de pertinença despolititzat, per mitjà d'un pacte social que vetlli per un benestar comú de totes les persones que viuen i conviuen al territori lleidatà.

Idea 1. Relat valoritzat

Promoure la valorització del relat territorial lleidatà amb un enfocament que incentivi la voluntat de "pertànyer" a aquest territori tant pel que fa als locals (increment de l'autoestima) com pels nouvinguts (vincke i pertinença).

Idea 2. Participació social

Convidar a participar a tothom (nouvinguts inclosos) en les estructures i espais socials ja existents com ara entitats, associacions, clubs esportius, etc.

Idea 3. Associacionisme

Reforç i suport a les associacions per fer-les atractives per a tothom qui visqui al territori, com espais de convivència i d'intercanvi cultural. La cultura associativa s'està perdent en alguns casos i és molt important reforçar-la i obrir-la a la participació de persones diverses.

Idea 4. Coneixença mútua

Abordar la coneixença mútua per mitjà de la divulgació i l'educació a nivell molt local (pobles, barris, etc.). Apropar elements culturals propis i compartir-los amb les persones nouvingudes, les quals també han de poder compartir la seva cultura i costums alhora.

Idea 5. Convivència

Coexistim, però no convivim amb moltes de les persones nouvingudes. Hem d'evitar els guetos i afavorir una convivència real.

Idea 6. Diversitat territorial

Posar en valor la diversitat territorial de Lleida, des de la Plana al Pirineu passant pel Prepirineu.

Idea 7. Acolliment

Posar en valor la funció d'acollida a persones nouvingudes que realitza la mateixa ciutadania, com per exemple, l'acollida que fan els pagesos amb els temporers que

venen a treballar al camp. Aquests pagesos fan un acompanyament a les persones que arriben per orientar-los en els serveis i recursos que puguin necessitar. I, en alguns casos, aquesta acompanyament s'allarga si són treballadors/es que s'acaben quedant al nostre territori.

Idea 8. Pacte social

Drets i deures per a tothom per mitjà d'un pacte social que ens faciliti la convivència i enforteixi el sentiment de pertinença a Lleida pels que hi som i pels qui arriben.

Taula 3. Dimensions: “salut integral” i “estabilitat financera”

Després de posar en comú les diferents dimensions identificades i intentar consensuar-les entre els grups, la taula 3 va seleccionar les dimensions de **salut integral** i **estabilitat financera** per desenvolupar-ne els continguts principals, amb l'objectiu d'aprofundir en aquells elements que incideixen de manera directa en el benestar de les persones al territori de la demarcació de Lleida.

Dimensió Salut integral

Idea 1. Salut física

Per millorar la salut física identifiquem que hi ha diferents aspectes claus a treballar:

- acabar amb el sedentarisme,
- incidir amb la mala alimentació que sovint té un component econòmic, educatiu, etc.,
- reduir el “pantallisme” perquè fomenta el sedentarisme.

Idea 2. Salut mental

Aquest és un concepte que pot estar influenciat per molts aspectes diferents, però ens centrem en:

- les addiccions (al joc, pornografia, XXSS ,etc.) i al consum
- com afecta la precarietat laboral en la salut mental
- importància de la salut espiritual: tenir un temps per reflexionar.

Idea 3. Cures

Des de que les dones es van incorporar en el món laboral, ara treballen i porten les cures. Això genera:

- una situació de desigualtat injusta a nivell de gènere,
- una precarietat laboral per un sector infravalorat i infraregulat,
- les persones requereixin de temps destinat a les cures (fills, pares, etc.) que sovint surt del temps que no tenen les dones per a elles mateixes (desenvolupar-se més professionalment, tenir aficions o vincles de qualitat, descansar, etc.)

Idea 4. Envel·liment

Dins del cicle vital, hem de ser conscients que cal cuidar a les persones grans. Com?

- dotant de serveis i infraestructures
- garantint la mobilitat
- posant mesures per fer front a la soledat no volguda

Idea 5. Salut social

Es diferencia de la salut física i de la salut mental, a partir d'una sèrie d'obstacles:

- aïllament social, s'ha vist arran del COVID, com han canviat algunes dinàmiques.

- “connexió” digital, que a vegades més que connexió ens fa estar desconnectats els uns dels altres.
- salut sexual: és un tema clau que genera molt de malestar. És difícil de tractar però és un tema important.

Idea 6. Salut emocional

Les principals mancances que es determinen actualment són:

- gestió de la violència: hi ha massa violència i aquesta pot tenir moltes formes i colors: pot donar-se a través de les XXSS, pot ser física, psicològica, etc. Aquesta ve donada sovint per la polarització de la societat i la difusió de certes actituds i conductes a través de les XXSS que després els joves (i no tant joves) creuen que poden reproduir a la vida real.
- treballar la comunicació de les emocions: en una societat que cada vegada està més acostumada a dialogar a través de les pantalles enlloc de cara a cara, està perdent la capacitat i habilitat d'expressar com se senten.

Idea 7. Salut de gènere

En una estructura com a Lleida, aquesta salut es pot veure afectada per la masculinització del món rural, ja que hi viuen més homes que dones. Si ens preguntem perquè, potser les dones busquen altres espais on desenvolupar el seu projecte de vida.

Hi ha diferents aspectes que s'han de treballar d'aquest aspecte:

- la percepció de seguretat no és la mateixa per un home que per una dona,
- temps de dedicació al treball productiu i reproductiu
- espais i serveis dedicats a la dona: les dones tendeixen a anar a cafeteries mentre que els homes consumeixen als bars. Als pobles petits, si hi ha algun servei serà el de bar, que també és més masculinitzat.

Idea 8. Salut digital

En aquesta idea és molt important la desinformació i la comunicació verídica. Per això, s'apunta com a idees claus que hem d'educar a les persones:

- la comunicació i informació que rebem a través d'internet i XXSS
- combatre les fake news
- els referents que tenim més accessibles: les vides dels influencers acostumen a ser molt allunyades de les possibilitats de les persones de carrer.

Estabilitat financera

Idea 1. Estacionalitat

Si volem obtenir un nivell de benestar a nivell territorial, s'ha d'afrontar l'estacionalitat de manera clara, amb el sector turisme i el sector agrari. Normalment, l'estacionalitat està lligada a situacions de precarietat laboral.

Idea 2. Formació al llarg de la vida

No podem entendre que una persona pugui tenir estabilitat financera si pensem que tota la vida laboral la desenvoluparem en la mateixa feina. Aquesta premissa ja no serveix en l'actualitat. Per tant, és necessari proporcionar competències i credencials al llarg de la vida, perquè aquesta persona pugui seguint desenvolupant-se laboralment.

Idea 3. Habitatge

És important que sigui digne i accessible. És clau que hi hagi habitatge perquè les persones no marxin del territori. És important construir i rehabilitar, per evitar el tancament d'escoles i per frenar el despoblament.

Idea 4. Bretxa de gènere

Cal fer un treball específic per equiparar els salaris mitjans de les dones respecte el dels homes a les terres de Lleida ja que, actualment, és molt inferior el de les dones. Per tant, s'ha de fer molta feina per adaptar la realitat de les dones al mercat laboral de les terres de Lleida.

Idea 5. Pobresa infantil

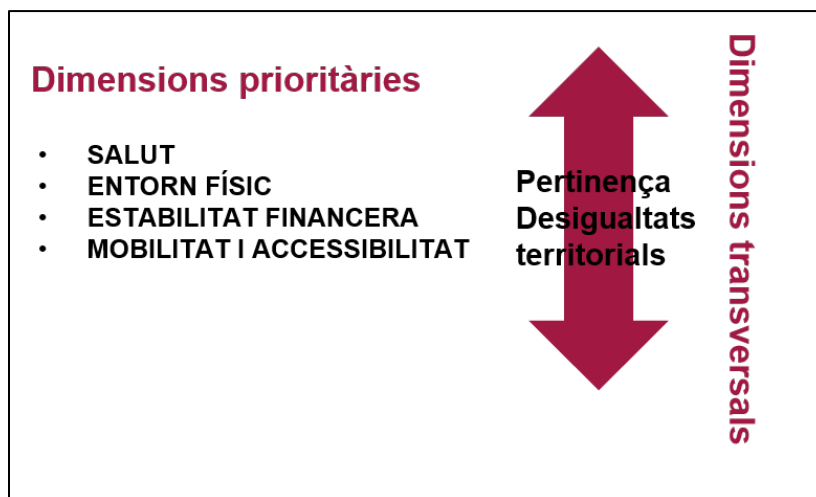
S'ha d'incidir mirant quins indicadors hi ha per revertir la pobresa infantil: en quines zones es dona, quins factors l'influencien, com s'hi pot incidir, etc.

Idea 6. Convenis laborals

Es necessita corresponsabilitat patronal per fer que els convenis laborals de Lleida no siguin els més baixos de l'Estat. Per altra banda, aquests convenis han de permetre la conciliació familiar i afavorir la mobilitat laboral com un dret, sense que suposi una discriminació.

Sessió plenària final: EXERCICI de compartir resultats i de síntesi de les idees clau

En l'exercici final en el qual es van compartir els resultats desenvolupats en cada una de les taules es va consensuar que entorn del concepte de benestar s'havien identificat 4 dimensions prioritàries: **salut, entorn físic, estabilitat financera i mobilitat-accessibilitat** i que de manera transversal s'abordarien les dimensions de **pertinença i desigualtats territorials**.

Consens relatiu a dimensions prioritàries i transversals del benestar territorial de les Terres de Lleida, Pirineu i Aran

4. Després del camp d'innovació

Les conclusions del camp d'innovació serviran per posar en marxa, el gener de 2026, la nova Comissió de Benestar Territorial de l'Agenda Compartida. Aquesta comissió tindrà com a objectiu incidir en les dimensions estratègiques i les prioritats transversals a través de la identificació i definició d'actuacions específiques que configurin un pla d'acció construït de manera col·laborativa a finals de 2026.

També es farà arribar a tots els assistents **la visió de futur** dels 4 àmbits prioritaris que es van seleccionar al camp d'innovació:

1. Salut
2. Entorn físic
3. Estabilitat financera
4. Mobilitat i accessibilitat

Tenint en compte que de manera transversal als 4 àmbits s'abordarà els àmbits de pertinença i de desigualtat.

Al mateix temps, també es farà un exercici d'identificació d'agents territorials claus per poder abordar amb detall cada un d'aquests àmbits prioritaris o dimensions del concepte de benestar.